

A propòsit de Brecht

De vegades s'ha criticat de **Jordi Pujol** que miri amb desconfiança una part del món cultural. Algú es devia sorprendre, doncs, que fes al Teatre Romea la conferència *Divagació a partir de 'Vida de Galileu'* de **Bertolt Brecht**. A la seva intervenció, **Pujol** va explicar que havia llegit *Vida de Galileu* l'any 1962 mentre era a la presó de Saragossa. De *Vida de Galileu* **Pujol** es va quedar sobretot amb el principi que la ciència havia de contribuir a l'alliberament de l'home.

L'aproximació de **Pujol** a **Brecht** transmet respecte i admiració. Valora la denúncia que el teatre de **Brecht** fa d'una societat injusta. Però **Pujol** troba a faltar en **Brecht**, més enllà de la descripció d'una realitat sòrdida, degradant, d'explotació, la formulació d'una proposta d'alternativa, tot i que entén que l'elaboració doctrinal correspon als ideòlegs i als dirigents polítics.

Ara bé, el retret que **Pujol** fa a

Al Romea, Jordi Pujol ens va recordar que la justícia pot ser injusta

Brecht de quedar-se a mig camí en l'assumpció de la seva responsabilitat intel·lectual, perquè no completa la crítica amb la indicació del camí que cal seguir, té a veure amb la perdurabilitat de l'obra de **Brecht**, que continua interpellant-nos amb força malgrat el declivi de l'ideari comunista. Un dels aspectes més interessants de la dissertació de **Pujol** sobre **Brecht** és el que hi diu de la justícia. Ens recorda com **Brecht** sensibilitza contra la injustícia legalment protegida. Ho fa ridiculitzant d'una manera sagnant la justícia a *L'òpera de tres rals*, presentant-la d'una manera estrambòtica a *El cercle de guix caucasià* o recurrent, desesperançat, dins de *Mare coratge* al suborn amb l'argument que: «La corrupció és la nostra única esperança. Mentre hi hagi corrupció hi haurà una justícia indulgent, i fins i tot els innocents podran sortir ben parats d'un tribunal».

A la seva conferència sobre **Brecht**, però, descobrim un **Jordi Pujol** que va més enllà del polític i que es planteja que «hi pot haver una justícia justa, però, que pel fet de ser justa, sigui realment injusta». I és en aquest punt que apareix el **Pujol** més humanista, que ens remet al **Shakespeare** d'*El mercader de Venècia* quan escriu: «Només amb la justícia cap de nosaltres no se salvaria». ≡